

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci navrhovatelky: **Ing. J. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2013, čj. 2013/15992-421, v řízení o námitce podjatosti,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Jana Záviská **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 20 Ad 30/2015.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) byla usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 12. 3. 2014, čj. 36 Ad 10/2014 – 14, postoupena věc navrhovatelky, která se žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného.

[2] Navrhovatelka krajskému soudu doručila dne 29. 5. 2015 písemnost ze dne 27. 5. 2015, v níž mimo jiné namítá podjatost samosoudkyně JUDr. Jany Záviské, která má ve věci rozhodovat.

[3] Navrhovatelka uvedla, že jí byla dne 25. 5. 2015 doručena listovní zásilka obsahující písemnost označenou 20 Ad 30/2015 s uvedením, že je údajným žalobcem v právní věci blíže nespecifikované, že údajným žalovaným je Ministerstvo práce a sociálních věcí a že věc byla přidělena samosoudkyni JUDr. Záviské. Tato soudkyně ji přitom opakovaně a závažným způsobem dlouhodobě poškozovala a poškodila ve věcech sp. zn. 22 A 149/2012, přejm. na sp. zn. 58 A 7/2013, dále sp. zn. 22 A 150/2012, přejm. na sp. zn. 58 A 8/2013, které nejsou doposud řádně dořešeny a objevují se v nich pochybení ze strany soudu. Navrhovatelka uvedla, že je poškozována v kauze Radekov spol. s. r. o. z Rožnova pod Radhoštěm již od roku 2012, taktéž ve sp. zn. 20 A 6/2014. V těchto řízeních byla navrhovatelka poškozována soudkyní JUDr. Janou Záviskou, u níž byl zřejmý zájem na výsledku řízení v zájmu strany žalované. Navrhovatelce byl také mimo jiné ustanovován ex offio advokát s vazbami na protistranu. V záležitostech žalob KÚ ZK, resp. proti Městskému úřadu Rožnov pod Radhoštěm jí byl ex offio přidělen advokát JUDr. M., který ji od počátku s rozhodujícími soudkyněmi za jejími zády poškozoval v zájmu protistrany, obdobná situace byla i v případě přidělení ex offio advokáta Mgr. V. Navrhovatelce také nebylo řádně doručováno a nemohla tak nastat ani fikce doručení. Shrnuje, že krajský soud v celé šíři kauzy Radekov provádí procesní postupy a podivné praktiky, které navrhovatelku značně poškozují, je porušována Ústava, Listina základních práv a

svobod a celá řada dalších zákonů. Navrhovatelka také uvedla, že ke krajskému soudu nepodala žádnou žalobu na přezkum rozhodnutí žalovaného, a neobdržela ani žádné vysvětlení, jak se žaloba na tomto soudě ocitla.

[4] Soudkyně krajského soudu JUDr. Jana Záviská se k námitce podjatosti vznesené navrhovatelkou vyjádřila tak, že nemá žádný osobní vztah k účastníkům řízení ani k věci samé, žalobkyni zná pouze z pracovní činnosti.

[5] Věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[7] Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

[8] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, čj. Nao 19/2003 - 16).

[9] Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivních a jednak z objektivních důvodů. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce v daném případě, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu.

[10] Ve vztahu k subjektivnímu důvodu pro vyloučení soudkyně JUDr. Jany Záviské, který byl nastíněn výše, Nejvyšší správní soud neshledal námitku podjatosti důvodnou. Jmenovaná soudkyně ve svém vyjádření výslovně popřela, že by měla k navrhovatelce či k žalovanému jakýkoli subjektivní vztah. Navrhovatelka sice uvedla, že uvedená soudkyně měla zřejmý zájem na výsledku řízení ve věci Radekov, nicméně tento její zájem nijak nespecifikovala. Soudu se proto tato námitka jeví spíše jako nesouhlas se samotným postupem a výsledkem daného soudního řízení.

[11] Z hlediska objektivního má při posuzování námitky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věta třetí, podle níž důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Jak Nejvyšší správní soud poznamenal v usnesení ze dne 22. 7. 2009, čj. Nao 48/2009 - 162, „*dřívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepřijatelné. Právě v rozhodovací činnosti*

soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti“.

[12] Navrhovatelka odůvodnila námitku podjatosti *de facto* pouze výhradami k procesnímu postupu soudu a tvrzeným poškozením její osoby ze strany soudkyně JUDr. Záviské. Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. však výslovně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Pro závěr o podjatosti soudců není dostačující obecné a subjektivní přesvědčení navrhovatele. Námitka navrhovatelky je však právě na něm postavena. Navrhovatelka totiž nijak nekonkretizovala, z jakého důvodu má soudkyně JUDr. Záviská zájem na výsledku řízení, proč se domnívá, že měli ustanovení advokáti vazby na protistranu, nebo z čeho dovozuje, že jí spolu se soudkyní za jejími zády poškozovali. Navrhovatelka ani nijak nerozvedla, proč se domnívá, že jí nebylo řádně doručováno. Pokud jí však – jak vyplývá z jejích tvrzení – byli v soudních řízeních ustanoveni advokáti, lze se domnívat, že soud zasílal písemnosti jim, nikoliv přímo navrhovatelce, což je postup zcela odpovídající § 42 s. ř. s. Soud opakuje, že z tvrzení navrhovatelky je zřejmé, že se cítí být poškozována především postupy v soudních řízeních a výsledkem těchto řízení, které nejsou v souladu s jejími očekáváními. Pro takový případ jí však zákon dává jiné prostředky ochrany (řádné či mimořádné opravné prostředky) nežli možnost vznést námitku podjatosti dle § 8 odst. 5 s. ř. s. Jak bylo výše zdůrazněno, samotný postup ve věci, resp. právní názor soudce, nemůže být důvodem jeho podjatosti. Nestrannost soudce by mohla být zpochybněna například jeho šikanózním nebo jinak nestandardním jednáním vůči konkrétnímu účastníku řízení, motivovaným osobními antipatiemi či soukromými zájmy ve věci. Ty však z obecných tvrzení navrhovatelky nijak neplynou.

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že na základě obsahu vznesené námitky nelze navrhovatelce přisvědčit, že by byla tvrzeným způsobem v předchozích soudních řízeních poškozována.

[14] Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudkyně, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Jana Záviská, není vyloučena z projednávání a rozhodování této věci.

[15] Nad rámec Nejvyšší správní soud osvětluje, že věc se dostala ke krajskému soudu na základě usnesení Krajského soudu v Brně o postoupení tomuto soudu jako místně příslušnému. Z doručky založené ve spise je zřejmé, že toto usnesení bylo doručeno přímo navrhovatelce na její v záhlaví uvedenou adresu. O tom, že se navrhovatelka s tímto usnesením seznámila, svědčí skutečnost, že proti němu podala kasační stížnost. Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 4. 2015, čj. 2 As 66/2014 – 117, kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl. Usnesení doručil zástupci navrhovatelky Mgr. Jakubu Krčovi, kterého jí pro řízení o kasační stížnosti ustanovil. Navrhovatelce by proto mělo být známo, z jakého důvodu se její žaloba ocitla právě před Krajským soudem v Ostravě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. září 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu